5 BANI EXEMPLARUL.—ANUL XXXIV.— N-rul 310 Ediția de seară MARȚI 8 (21) NOEMBRIE 1916

ABONAMENTE
ROMÂNIA: Lei 4.65 / 9.15 / 18.— — 3 luni / 6 luni / Un an
STRĂINĂTATE: Lei 10.— / 20.— / 40.—

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ ȘTIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
Redacția și Administrația: București, str. Brezoianu, 11

ANUNCIURI
PAGINA III
Linia corp. 7 Bani 30
Idem pag II . 50
Scrisă și reclame 3,50 linia
Contori cer informațiuni scrisoare după mărime dela 60—100 lei

Directori: VIRGIL N. DĂRĂSCU și STELIAN POPESCU

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Inamicul respins cu pierderi în valea Prahovei

MARELE CARTIER GENERAL

Comunicat Oficial N-rul 85

Din 7 Noembrie 1916, ora 7 dim.

FRONTUL DE NORD ȘI NORD-VEST

Pe frontiera de Vest a Moldovei și pe aceea de Nord a Munteniei, până la Predeluș, nimic nou.

In valea Prahovei, inamicul a bombardat pozițiile noastre și le-a atacat cu infanterie, însă a fost respins cu pierderi însemnate.

In regiunea Dragoslavele, consolidăm pozițiile cucerite.

La Olt, situația neschimbată.
La Jiu, trupele noastre, luptând în retragere, au ajuns în regiunea Filiașului.
La Cerna, am respins un atac al inamicului asupra muntelui Alion.

FRONTUL DE SUD

Pe Dunăre, focuri de infanterie și artilerie.

La Dobrogea, acțiuni de mici detașamente, favorabile nouă.

Sârbii au ocupat Monastirul

Telegrame sosite la legațiunile Puterilor aliate din Capitală anunță că Sâmbătă 5 Noembrie, orele 12, trupele sârbești au ocupat Monastirul, cu toată rezistența înverșunată a bulgarilor.

Pierderile bulgarilor sunt enorme.

In dimineața zilei de 5 Noembrie, bulgarii au contraatacat trupele aliate, la care acestea au răspuns cu un contraatac care a dus la căderea Monastirului, unde Aliații au găsit o mare pradă de război.

* * *

Aliații ocupă la Est de Monastir, în valea Cerna, localitățile Iven și Tepartzi.

In șase zile de luptă Aliații au luat 4200 prizonieri bulgaro-germani, aceștia din urmă în proporție mai mare, 30 tunuri, 8 obuziere, 21 chesoane, 14 antetrenuri, multe mitraliere și foarte multe puști.

Cinematografele

Socotim că chestia schimbării orariului funcționărei cinematografelor trebue să ne intereseze de o potrivă pe toți, deoarece aceste reprezentații constitue singura distracție a marelui public pe vremurile acestea.

Ori cît de mărețe ar fi momentele prin cari trecem și ori cît ar pretinde ele ca toate facultățile noastre să se îndrepte spre evenimentele ce se desfășoară pe cîmpul de luptă, puțină distracție n'ar strica celor rămași acasă, mai întîi spre a-i feri de toate versiunile, unele mai gogonate de cît altele, ce circulă în public, și a-i recrea de îngrijorarea ce-i cuprinde adesea din cauza desfășurărei evenimentelor războinicie.

Cinematografele, în deosebi cele ce fac să defileze filme patriotice, înalță imaginația tineretului spre acte de bravură și de înălțare sufletească, — ceea ce e neapărat trebuincios pentru formarea caracterelor copiilor noștri în aceste vremuri, și pentru întărirea credinței soldaților rămași încă printre noi, într'un ideal măreț național.

Dar ca cinematografele să-și poată îndeplini rolul lor în mod practic, s'ar cuveni ca autoritățile să le acorde putința de a fi vizitate. Dacă se vor menține actualele ore, de la 6—9, din cauza că în acest anotimp se înoptează de vreme, nu vor putea profita de aceste reprezentațiuni tocmai copiii cari nu pot să reintre acasă atît de tîrziu, mai ales cei din mahalale, pe întunericul beznă ce domnește pe străzile Capitalei.

Revenim dar, asupra acestei chestiuni, rugînd stăruitor pe d. prefect Corbescu să dea ordinul ca cinematografele să poată funcționa în viitor între orele 2 — 8, singurele ce ar conveni marelui public în aceste vremuri cînd lipsesc mijloace suficiente de tracțiune.

Nădăjduim că se va ține seamă de această intervenție ce o facem, mînați fiind de un interes pur cetățenesc. e. n.

ATACUL AERIAN
de azi dimineață

Aeroplanele dușmane au făcut azi dimineață, pe la orele 10, o nouă vizită Capitalei.

După ce au ocolit Bucureștii au planat îndelung deasupra orașului, aruncînd mai multe bombe.

Chestia autonomiei Poloniei
Înființarea armatei poloneze

Lyon, 5. — După o telegramă din Zürich, Monitorul Oficial polonez anunță înființarea unei armate poloneze. Spre a se da armatei poloneze caracterul unei armate beligerante, — zice foaia oficială — e necesar ca în ceea ce privește înaltul comandament să se incorporeze noulle contingente în armata germană. (T. F. F.).

Lipsa de hârtie și ziarele

Buletinul oficial al Uniunei Sindicale a patronilor tipografi din Franța, se ocupă, în numărul din Septembre, de lipsa hîrtiei pentru ziare.

Parlamentul francez a redus taxele vamale și a cerut guvernului să oblige ziarele să nu apară decît în două pagini.

Față de scumpetea cernelei, lucrului și a hîrtiei de tipar, d-l deputat Bluysen a invocat procedarea directorilor ziarelor engleze, cari au dublat prețul vînzărei acelor ziare.

Sindicatul presei franceze, în ședința dela 13 Septembre, a hotărît reducerea la jumătate, a formatului actual al ziarelor, de două ori pe săptămînă, iar în celelalte cinci să apară numai în două pagini. Motivul a fost că chiar astfel redus se poate avea un ziar interesant și complect, de oarece nu după dimensiuni și nici după greutate se apreciază importanța unui ziar.

Lucrătorii tipografi francezi au protestat pentru această reducere a formatului ziarelor, socotind că vor rămîne fără salarii o mulțime de lucrători tipografi, tocmai în momentele în cari pentru cei săraci existența este din ce în ce mai grea.

Prin urmare, în Franța, s'a cerut reducerea ziarelor cearșafuri, la strictul posibil, adică numai la două pagini și ziariștii au micșorat forțat formatul ziarelor. Se propusese chiar să se facă lege în acest scop, spre a se respecta de toate ziarele; dar s'a renunțat în urma convenției stabilite între toți directorii de ziare.

La noi grija lipsei de hîrtie pentru ziare nu ne coprinsese pînă mai eri, cînd iată că o înștiințare din 3 Noembre, a fabricilor de hîrtie produsă în țară, ne vorbește de încetarea lucrului în patru fabrici, iar o a cincea — singura care a mai rămas — nu poate lucra de cît cu o parte numai din mașini și nu se știe nici cît va mai putea continua și astfel.

Publicul a crezut, de sigur, că reducând formatul ziarului am făcut-o de calcîe, de și i-am prevenit la timp că reducerea ziarului la două pagini ne fusese cerută de fabricile de hîrtie prin scrisorile din 30 Septembre și 12 Octombre 1916.

Nevoia dar ne-a făcut să ne întindem cît ne-a fost plapuma; acum e vorba să nu rămânem și fără ea.

Pericolul este evident: fără hîrtie nu mai apar ziare, fără ziare cari să înbărbăteze pe cei fricoși și să le spună drept tot ce se petrece înăuntru și în străinătate, se răspândesc tot felul de știri fantastice.

Trebue dar ca atît fabricile noastre de hîrtie cît și guvernul să ia cele mai urgente măsuri, spre a se comanda, la nenumăratele fabrici ale vecinei și amicei noastre Rusia, cantitățile de hîrtie de cari avem nevoie pentru ziare, scutindu-le de ori ce drepturi vamale, făcând taxe reduse și alte înlesniri la transporturi.

Noi am denunțat o parte din pericole, sunt încă multe altele cari se subînțeleg: sute de mii de oameni cari rămân fără existență în toată țara, de oare-ce ei trăiesc lucrând, colaborând, vânzând ziare etc. etc.

La lucru dar și în curînd să auzim o vorbă bună.

Virgil N. Dărăscu

Războiul nostru
România a zădărnicit planurile Puterilor Centrale

Petrograd, (întîrziată). — „Novoie Wremia" într'un prim articol spune:

Cauza aliaților este o cauză comună tuturor. Cînd nobila Românie a intervenit alături de noi împotriva inamicului comun, am salutat cu căldură primele ei succese ca și pe ale noastre. De asemeni cînd inamicul și-a adunat forțele, poate cele din urmă, în potriva vitezei, însă relativ puțin numeroasei armate române, am trăit triste zile de alarmă.

Mulțumită însă bravurei armatei române care a oprit trecerea Carpaților și de asemeni, mulțumită conducătorilor ei militari toate planurile austro-germane au fost zădărnicite. Cu prețul înfrîngerii pe cele două fronturi, inamicul a putut obține un cîștig minim.

Armata română s'a devotat cauzei Aliaților luînd asupra-și loviturile bandelor lui Falkenhayn în timp ce dușmanii noștri au suferit două înfrîngeri: la Verdun și pe Carso.

Și dacă primele victorii române ne-au unit strîns cu România, neliniștea din ultimele zile ne-a legat și mai mult.

Rusia nu va încheia pace separată

Lyon, 6. — Ambasadorul Rusiei la Paris comunică presei textul următoarei telegrame, pe care a primit-o de la d. Stürmer, președintele consiliului rus.

„Guvernul nu poate sta nepăsător față de svonurile răspîndite de presa unor numite țări asupra unor pretinse tratative secrete între Rusia și Germania spre a se încheia o pace separată, avînd în vedere persistența lor.

Guvernul imperial ține să declare în chipul cel mai categoric, că aceste svonuri nesăbuite nu pot decît să facă jocul țărilor inamice.

Rusia va păstra neștirbită unirea strînsă ce o leagă de vitejii săi aliați, și — departe de a se gîndi la încheerea unei păci separate, — ea vă lupta cot la cot cu dînșii contra vrăjmașului comun pînă la biruința finală.

*

„Le Matin" scrie în această privință: De sigur că Aliații și Franța mai puțin decît oricare alta, n'aveau de loc nevoe de această declarație solemnă spre a fi convinși de legăturile indisolubile, ce unesc Rusia de cauza lor comună; dar desmințirea guvernului rus va avea un imens răsunet în toată lumea.

Austro-germanii trebue să piardă ființa de a încheia o pace separată cu una sau alta din națiunile cu care se luptă și cari toate resping cu dispreț această idee ca o trădare. (T. F. F.)

Evenimentele din Grecia
Persecuții contra partizanilor lui Venizelos

Londra, 3. — Corespondentul din Atena al ziarului „Morning Post" spune: Din incidentele cari s'au petrecut în Macedonia de sud-vest și la Larissa reese că cercurile din Atena cari mai înainte au organizat excesele cunoscute ale uniunei rezervistilor în toate provinciile Greciei, încearcă acuma să organizeze un război de guerrila în Macedonia în contra guvernului din Salonic. Acesta este planul elaborat de gunariști împreună cu legația germană din Atena, spre a trîmite pe Venizelos într'un război civil, paralizînd astfel realizarea creării unei armate contra bulgarilor.

Același corespondent mai spune că ziarul „Eleuteros Typhos" publică o telegramă a corespondentului său din Patras spunînd că ofițerii și soldații garnizoanei, cari sunt închiși de oarece au încercat să se unească cu mișcarea anti-bulgară, suferă mizerii nespus de mari. Maiorul Catsunakos, șeful artileriei de munte divizionare, care și el este închis a fost spînzurat de picioare spre a-l forța să facă mărturisiri. S'a făcut un raport asupra acestei chestiuni generalului Matheopulos, care a ordonat să se facă imediat cercetări cît mai severe, însă a doua zi generalul plecînd în concediu tratamentul barbar al prizonierilor a reînceput. (A. T. E.).

Vizita amiralului Du Fournet la primăria din Atena

Lyon, 6. — Se anunță din Atena că amiralul Du Fournet, însoțit de întregul său stat major a înapoiat vizita primarului Atenei d. Georgandas. Acesta a salutat în persoana amiralului Franța glorioasă care de la instituirea independenței elene a fost nobila protectoare a Greciei.

A adăugat că numeroase străzi din Atena poartă numele unor francezi ilustri, și a atras atenția că portretul lui Gambetta împodobește localul primăriei.

In răspunsul său amiralul a arătat ce adîncă dragoste simte Franța pentru Grecia.

In trecerea pe stradă amiralul a fost aclamat de o mulțime foarte mare. (T. F. F.).

Pe frontul macedonean
Noui victorii ale Aliaților spre Monastir

Paris, 6. — La Est de Cerna, sârbii au luat tranșeele inamice pe o adîncime de aproximativ 800 metri, către îmbucătura rîului.

Lupta continuă, în avantagiul sârbilor.

Înălțimea 1212, la nord-est de Iven a fost luată cu asalt de sârbi, cu toată împotrivirea dîrză a germano-bulgarilor, cari au suferit pierderi sîngeroase, lansîndu-se în mai multe zadarnice contra-atacuri asupra acestei poziții.

In cîmpia Monastirului, cu toată inundația care stînjenește foarte mult operațiunile trupelor aliate, acestea au realizat progrese spre Monastir și cu ajuns aproape de Kanina.

Aliații au consolidat terenul în valea Strumei

Londra, 6. — Ministerul de război anunță despre campania de la Salonic, că în valea Strumei am consolidat terenul cîștigat și am împins mai departe diferite posturi avansate. Aviatorii britanici au bombardat cu succes tabăra vrăjmașă de la nord de Serez.

Mersul acțiuni italiene
Forțe considerabile ale inamicului respinse

Coltano, 6. — Comunicat din 3 (16) Nopm. — Pe Carso diferite acțiuni de artilerie și progrese ușoare pe frontul nostru. Inamicul a atacat eri, cu forțe considerabile, pozițiunile noastre dela cota 102, la sud de San Pietro (Gorizia), în zona dela est de Vertojbizza (Frigido).

Nimerit de focul nostru precis și repede, dușmanul s'a retras în dezordine, lăsând numeroase cadavre pe teren. Am făcut și prizonieri.

Pe restul frontului nimic sosirea a redus activitatea trupelor noastre. In unele puncte mai înalte ale regiunii muntoase a fost o temperatură de douăzeci de grade centigrade sub zero. (T. F. F.)

Deportările din Belgia
Cruzimi față de femei

Londra, 3. — Corespondentul ziarului „Echo Belge" spune că ar fi văzut un tren plin cu femei cu mîinile legate la spate, spre a fi împiedicate să manifesteze în diferite gări în contra deportărilor soților lor, de către germani. (A. T. E.).

Belgienii tratați ca sclavi

Roma, 4. — Ziarul „New-York Herald" scrie că ridicarea populației bărbătești din Mons a provocat o ciocnire sălbatică între belgieni și germani.

Unii belgieni s'au servit de cuțite, omorînd doi germani. Scene violente au fost și la Alost, între Gand și Bruxelles.

Se telegrafiază din Haga că mulți belgieni au murit electrisați, voind să treacă peste barierele de sîrmă.

Pe diferite puncte de pe frontiera olandeză, locuitorii au putut să vadă cum grupuri de belgieni, cari reușiseră să scape cu viață de curentul electric de la gardurile cu sîrmă, au fost împușcați de santinelele germane.

Un fugar sosit în Olanda scrie că ceea ce se petrece acum în Belgia este peste închipuire omenească: s'a dat ordin tuturor bărbaților între 17 și 30 ani ca să se prezinte la gări, unde în grupuri de cîte 60 sunt îmbarcați ca animalele în vagoane deschise și porniți, fără fiind femeile și rudele, cari nu se pot apropia mai mult de cît la 200 metri de gară. Astfel s'au îndicat din Anvers și Mons peste 25.000 oameni.

Situația ajunge astfel mai de plîns de cît în primele zile ale războiului. Germanii tratează pe belgieni ca pe niște adevărați sclavi. (A. T. I.).

Ofensiva franco-engleză
Avioane germane doborâte de francezi

Paris, 6. — Pe întregul frontului, nimic mai de seamă de semnalat.

In cursul zilei de 3, unul din echipagiile franceze, compus din sublocotenentul pilot Loste și sergentul major Vitalis, a doborît pe frontul de la Somme un avion german. — al cincilea aparat pe care acești doui aviatori l-au doborît pînă azi.

In ziua de 4, două avioane germane au fost doborîte de către piloții francezi.

Un alt avion german a fost mitraliat și a căzut, cuprins de flăcări.

Englezii progresează la nord de Beaucourt

Karnarvon, 6. — Comunicatul oficial englez din 5, orele 10,15 dimineața. Am înaintat poziționea noastră la nordest de Beaumont Hamel. De asemenea am progresat la nord de Beancourt. Inamicul bombardează violent Beaumont Hamel și Habuterne. In timpul nopței am întreprins o incursiune care ne-a succes, în reduta inamică la nord de Ypres, luînd 20 de prizonieri și o mitralieră.

Englezii înaintează la Ancre. Lupte aeriene

Londra, 6. — Comunicatul oficial britanic, cu data de 5, orele 10,50 seara, anunță că azi, cu tot timpul furtunos, am înaintat pe frontul nostru de la nord și de la sud de Ancre. Terenul cîștigat a fost mai cu seamă pe malul sudic al rîului, unde am ajuns la părțile mărginașe ale localității Grandcourt. In aceste operațiuni au trecut azi prin stațiile de primire 258 de prizonieri. Eri au fost multe lupte aeriene. Intr'o luptă îndelungată dintre 5 aparate britanice și 8 inamice, unul german a fost distrus, celelalte au fost risipite.

In alte încăerări, 7 aparate inamice au fost doborîte, avariate. Lipsesc 3 aeroplane britanice.

Activitatea aviației franco-engleze

Paris, 6. — In noaptea de 3 spre 4 Noembrie st. v., o escadrilă franceză a aruncat 157 de obuze asupra cîmpurilor de aviație germane din Colancourt, Oisc și Grisolles-Aisne.

22 de avioane ale aviației maritime britanice au bombardat, la începutul rilei de 4 Noemb. st. v., uzinele de electricitate și atelierele marinei din Ostanda, aruncînd 180 de bombe, dintre cari multe și-au atins obiectivele.

Altă bombardare au efectuat hydroavioanele asupra coastei din Zeebrugge.

Toate aparatele s'au înapoiat. (T. F. F.)

Atac german neizbutit

Paris, 6.—La sudul Sommei o încercare a germanilor împotriva tranșeelor franceze la est de Berny a fost respinsă de tragerî de baraj și de către grenadiri.

Pe restul frontului canonadă intermitentă. (T. F. F.)

IN EGIPT

Londra, 6. — Generalul comandant din Egipt raportează că în dimineața de 4 a fost întreprins de noi un atac prin surprindere asupra taberei inamice de la Massa, la 5 mile spre vest de Arish.

Recrutarea în massă în Germania

Roma, 2. — Ziarul „Idea Nazionale" află din Berna că proiectul recrutărilor în massă face parte din planul sforțărilor mărețe al lui Hindenburg, care crede că forța de rezistență a Imperiilor Centrale descrește și din cauza blocusului și în legătură cu sporirea forțelor Înțelegerei.

Telegrama adaugă că în cercurile din Berna se crede că gravitatea situațiunei este mare și încercările de a se face pace vor fi disperate către sfîrșitul anului.

Listele de pierderi ale germanilor dau pînă la 31 Oct. 922 mii morți. 2.531.000 răniți și 500 mii dispăruți.

(A. T. I.)

Rezervele germane și resursele Aliaților

Roma, 2. — Colonelul Repington publică în „Times" un studiu asupra rezervelor beligeranțiior, în care zice:

Germania ține pe diferite fronturi 4 jum. milioane oameni și mai are alte două milioane rezerve disponibile.

Anglia poate să opună încă 3—4 milioane de oameni în stare să poarte armele și încă ocupați în industrii sau scutiți, pe cînd Rusia și Italia au rezerve considerabile. In afară de acestea, Italia își îmbunătățește în fiecare lună situația în ce privește numărul oamenilor și armamentul.

Colonile engleze au apoi rezerve însemnate și trupele portugheze n'au apărut încă pe cîmpul de luptă european. (A. T. I.).